

НІНА ЗВЕРЕВА
СВІТЛАНА ІКОННИКОВА

СТОРИТЕЛІНГ ЯК ЗДОБУТИ ПОПУЛЯРНІСТЬ

і легко
знаходити
друзів

Харків
Моноліт Bizz
2021

НАМАЛЮВАЛА
АЛЛА БЕЛОВА

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)

ЗМІСТ

Вступ	6
Розділ 1. Чому люди люблять слухати історії?	10
Про що цей розділ?	10
Якщо люди люблять слухати будь про що, то, може, й не старатися?	
Як розповім, так і буде	11
А яка вона — цікава історія?	12
Арістотель? Але ж це складно! Сумніваюся, що мені вдасться...	13
То як щодо Арістотеля? Яку схему він пропонував?	16
Тобто доладні історії можуть бути різними?	18
Упс. З'ясувалося, що я не вмію розповідати історії. От лихо	22
Зроби самостійно!	23
Усе розумію, а що ж робити?	24
Розділ 2. Десять інструментів управного оповідача	26
Про що цей розділ?	26
Інструмент 1. Виразне мовлення	27
Інструмент 2. Інтонація	30
Інструмент 3. Твої очі	31
Інструмент 4. Слова на початку розповіді	33
Інструмент 5. Таймінг	34
Інструмент 6. Стримані емоції	35
Інструмент 7. Паузи	36
Інструмент 8. Картинки або світлини	37
Інструмент 9. Гумор	38
Інструмент 10. Метафори	39
Зроби самостійно!	40
Усе розумію, а що ж робити?	41

Розділ 3. Дивовижний алгоритм студії Pixar	44
Про що цей розділ?	44
Тобто вигадати оповідку можна суто за алгоритмом?	
А як же творчість?	45
Алгоритм студії Pixar	46
Я ж наче так і розповідаю! То я молодець?	49
Зроби самостійно!	58
Усе розумію, а що ж робити?	58
Розділ 4. Як розповідати байки?	60
Чим історії відрізняються від байок?	61
Тобто байка інколи гірша, ніж історія?	62
Для оповідання байок теж існує своя технологія?	63
А чи можете навести приклад байки? Ну, щоб ми зрозуміли	65
Схоже, байки розповідати простіше. Це справді так?	68
Зроби самостійно!	70
Усе розумію, а що ж робити?	70
Розділ 5. Як розповідати про себе?	72
Про що цей розділ?	72
А чому розповідь «про себе» може бути нудною?	73
То що, взагалі про себе не розповідати?	74
Як переробити? Наведіть приклад, щоб було зрозуміло!	75
Як зрозуміти, які деталі про себе розповідати, а які ні?	77
А скільки часу має тривати розповідь про себе: скажімо, десять хвилин — це забагато?	78
А я точно встигну розповісти за п'ять хвилин усе, що хотів(-ла)?	79
Хочу розповісти, як я круто роблю сальто. Та чи не здаватиметься, що я вихваляюся?	80
Зроби самостійно!	81
Усе розумію, а що ж робити?	82

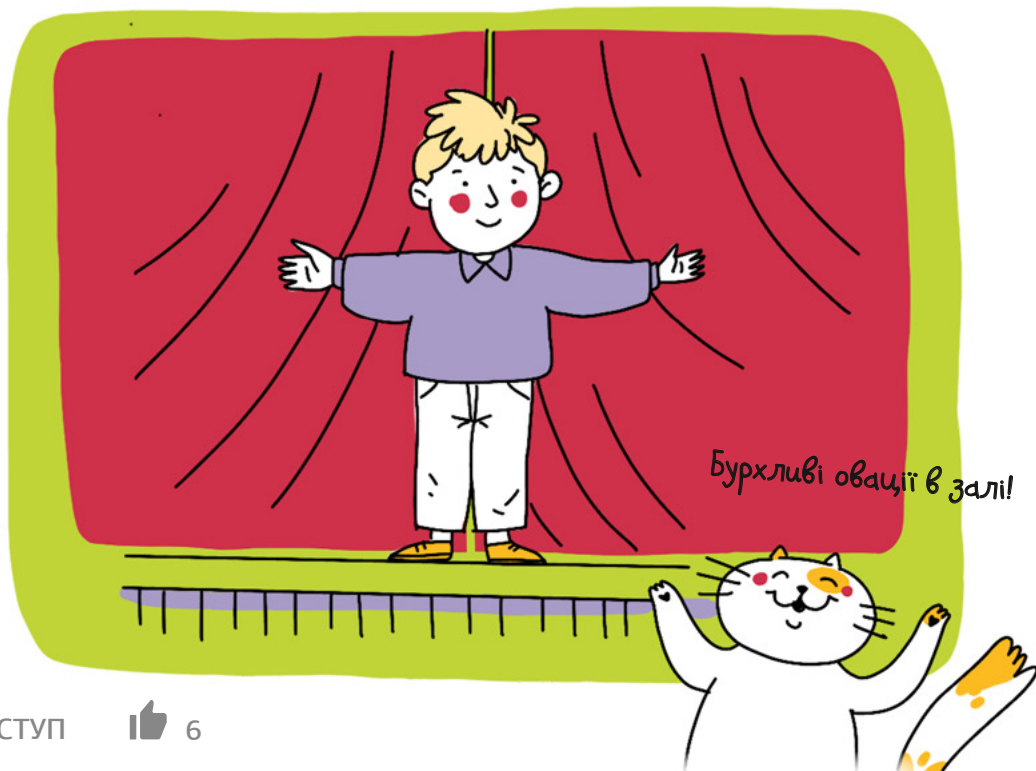
Розділ 6. Як розповідати історії без сюжету?	84
Чому так складно вигадувати описи?	85
То як можна цікаво розповісти про будівлі?	86
Річ у деталях	88
А як знайти ці деталі? Звідки я знаю, що слухачів цікавить, а що ні?	90
О, я начебто збагнув(-ла) суть! Але чи можна ще один приклад?	91
Зроби самостійно!	92
Усе розумію, а що ж робити?	93
Розділ 7. Як розповідати історії в незнайомому товаристві?	96
Про що цей розділ?	96
У таборі мені легше освоїтися, ніж у чужому товаристві. Чому це так?	97
Що робити, якщо я йду до товариства, де всі знайомі одні з одними?	98
А що робити, коли я буду в компанії, де ніхто нікого не знає?	100
Які історії підходять для першого дня в таборі?	102
Усе одно страшно першим(-ою) починати розповідати історії...	104
Я не надто добре зрозумів(-ла). Можна приклад?	106
А ще коли не варто оповідати історії?	107
Зроби самостійно!	108
Усе розумію, а що ж робити?	108
Розділ 8. Звідки взяти сюжет для історії?	110
Про що цей розділ?	110
Серйозно, а про що мені розповідати?	111
І що ж я можу побачити дорогою від дому до школи?	114
Наведіть приклад!	114
А можна розповідати тільки те, що я сам(-а) бачив(-ла)?	116
Але ж я не інтерв'ював(-ла) жодної легендарної особистості!	118
Що робити?	118
Про бабусь і дідусів я теж нічого цікавого не знаю...	119
Зроби самостійно!	120
Усе розумію, а що ж робити?	120

Розділ 9. Як історії можуть зруйнувати дружбу?	122
Про що цей розділ?	122
Я ж бо просто переказав(-ла) те, про що приятель сам розповідав!	123
Чому він образився?	123
А де ще може схибити оповідач?	125
А можна ще образити людину, якщо кепкувати з її ваги чи фізичних особливостей	126
А чи можна розповідати друзям або подружкам про те, що в мене хтось закохався? Дуже хочу!	129
Отже, розповідати майже ні про що не можна?	131
Зроби самостійно!	132
Усе розумію, а що ж робити?	132
Розділ 10. Я соромлюся. Що робити?	134
Про що цей розділ?	134
Я боюся, що мене не слухатимуть	136
Я боюся, що мене перериватимуть і зі мною сперечатимуться	138
Я боюся, що з мене насміхатимуться	139
Я боюся, що нашу розмову щось переб'є посередині і я не встигну розповісти все	140
Я просто боюся, та й усе	141
То що робити, щоб позбутись остраху виступів?	142
Зроби самостійно!	144
Усе розумію, а що ж робити?	144
Історії	146
Куди подівся тато?	146
Пес і тореадор	147
Співоча блузка	149
Перша платня	150
Висновок	152
Розказати тобі ще одну історію?	152

ВСТУП

Одного дня таке трапляється з усіма: людина починає про щось розповідати, а її не слухають. Жахливе відчуття. Хочеться закричати: «Агов, чи ви не чуєте? Я з вами розмовляю!» Чи, навпаки, замовкнути й більше не вимовляти ані слова. Та ні першого, ні другого способу не візнаєш удалим. Ми пропонуємо тобі третій — навчитися розповідати історії. Так, щоб твої слухачі не змогли відірватися.

Вправність оповідача часто ставатиме тобі у пригоді упродовж усього життя. На жаль, у сучасних українських школах немає дисципліни «ораторська майстерність», тому чимало старшокласників і студентів так і не встигає навчитися мовити чітко, гарно й доречно. Та й геть не всі дорослі знаються на цьому мистецтві.

ВСТУП

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)

А той, хто не вміє добре висловлюватися, навряд чи переконає керівника, що має рацію, — в результаті на нараді до плану додадуть не його важливий проєкт, а роботу конкурента. Мовчунові набагато складніше завойовувати друзів: важко зрозуміти людину, котра мов язика проковтнула. Навіть на приниження їй відповідати складніше, ніж тому, хто не лізе за словом до кишені.

Сторітелінг — це мистецтво оповідання. Якщо ти хочеш навчитися виступати на сцені (й мати втіху від цього), легко відповідати біля дошки чи завойовувати друзів, найліпше починати саме з освоєння сторітелінгу. По-перше, тому що оповіді дуже люблять слухати, а по-друге, тому що їх легко розповідати.

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)

Ця книжка складається з десяти розділів. Прочитавши їх, ти дізнаєшся, як придумувати історії, як розповідати про себе, а як про інших, щоб нікого не образити. Та найголовніше, ти не просто дізнаєшся, а навчишся це робити. Після кожного розділу ми даємо завдання. Виконай його! І тоді наприкінці книжки ти сам(-а) здивуєшся, наскільки легше тобі став даватись сторітелінг. Ми обіцяємо: так і буде!

І нумо знайомитися. Ми — це авторки книжки Ніна Зверева і Світлана Іконникова.

НІНА ЗВЕРЕВА

Стала працювати на телебаченні у вісім років, а зараз їй шістдесят сім. Уявляєш, вона вже п'ятдесят дев'ять років або виступає сама, або навчає виступати інших! Її учні — це керівники великих компаній, власники бізнесів, мери й очільники регіонів. А ще Ніна Зверева час від часу набирає групи підлітків і навчає їх — каже, що зі старшокласниками працювати і складніше, й цікавіше: те, що дорослі засвоюють за дві години, підлітки схоплюють за чверть години.

Привіт!
Я — пес Рядко.
Я допоможу тобі
все второпати!

ВСТУП 8

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)

СВІТЛАНА ІКОННИКОВА

Письменниця й медіатренерка. Ще п'ять років тому вона казала: «Для мене письмова мова — рідна, а усна — іноземна». Та вона змогла опанувати незвичне для неї усне мовлення і тепер легко оповідає, читає лекції у вишах і веде тренінги, навчаючи інших, як писати цікаві тексти.

А ми — Кім і Нічка.
Ми профі з цієї теми.
І також допоможемо тобі!

А я —
Хома!

Деякі наші історії ти, до речі, прочитаєш у книжці. Та набагато більше в ній буде розповідей твоїх однолітків, які навчалися на наших курсах. Адже у книжці про те, як оповідати, мають бути оповідки, еге ж?

ВСТУП 9

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)

РОЗДІЛ 1

ЧОМУ ЛЮДИ ЛЮБЛЯТЬ СЛУХАТИ ІСТОРІЇ?

ПРО ЩО ЦЕЙ РОЗДІЛ?

Цей розділ допоможе зрозуміти: а навіщо взагалі оповідати історії? Може, ми цього й не потребуємо?

Чесно, ми знаємо людей, які за все життя не розповіли нічогісінько. І нічого, вони живуть, і їх усі люблять. Щоправда, ці люди — немовлята. Й вони взагалі не вміють розмовляти. А от із тих, хто опинився у віковому проміжку «від п'яти до ста п'яти років», ми поки що жодної людини без історій не стрічали. Хтось розповідає їх добре, хтось — не надто. Та навіть оповідання «не надто» найтерплячіші слухачі все одно намагаються дослухати.

У цьому розділі ти дізнаєшся, чому ми всі так полюбаємо історії.

Ходи до гідуса.
Оповідку розкажу

НІ-І-І

Не хочу більше
оповіток!

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)

ЯКЩО ЛЮДИ ЛЮБЛЯТЬ СЛУХАТИ БУДЬ ПРО ЩО, ТО, МОЖЕ, Й НЕ СТАРАТИСЯ? ЯК РОЗПОВІМ, ТАК І БУДЕ

Уяви собі ситуацію: ви вийшли з уроку, стоїте собі на перерві, і твоя однокласниця починає довго й нудно розповідати, як у неї вчора ввечері заболіла нога, а потім усе минулося. Чи слухатимеш ти про це?

Певно, тільки початок. Потім, зрозумівши, що нічого цікавого попереду не буде, або переб'єш її й розкажеш про щось своє, або втечеш до іншої компанії, де розповідають про цікавіше.

А тепер уяви іншу ситуацію: пізно ввечері ти читаєш книжку чи дивишся кіно — й у цій книжці чи в цьому кіно такий закручений сюжет, що ти готовий(-а) не спати всю ніч, аби дочитати чи додивитися до кінця. Відірватися неможливо!

І те, й друге — історія. Але першої історії, яка триває максимум дві хвилини, ти не слухатимеш, а другу, яка розтягнеться на кілька годин, готовий(-а) проковтнути на одному подиху. Усе-таки якість розповіді вкрай важлива.

Ні-і-і!

СТРИВАЙТЕ-Е-Е!

Тільки
не про
ноги-и-и!

Ви куди?
Я ще про
другу ногу
не розповіла!

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)

А ЯКА ВОНА — ЦІКАВА ІСТОРІЯ?

Безперечно, ти вивчав(-ла) у школі, хто такий Александр Македонський. Великий завойовник, політик, стратег. У дитинстві його навчав (і дай Боже, щоб нас усіх так навчали) Арістотель. Так от, Арістотель описав схему, за якою діє будь-яка цікава історія. Будь-яка.

Він жив двадцять чотири сторіччя тому. Уявляєш, скільки славних історій розповіли, написали, зафільмували від IV століття до нашої ери до сучасного XXI сторіччя? Й усі ці оповідки формували за схемою, яку описав Арістотель.

Погодьмо це одразу. Коли йдеться про «славу історію», це анітрохи не означає, що вона добре закінчується. Славна історія може бути нескінченно трагічною. Та вона славна, тому що слухач, читач або глядач співпереживає її героям, він бачить їх немов живих, радіє і страждає разом із ними.

Так само «кепська історія» — не та, де все погано скінчилося. Кепська — та, яку нам нудно слухати. Та, де герої здаються робленими, а сюжет — банальним.

Арістотель казав, що в будь-якій історії важливий катарсис — мить, коли слухачі починають співпереживати героєві так, ніби описане сталося з ними самими (а може, й глибше). І наша розповідь про те, як оповідати історії, теж багато в чому буде ґрунтуватися на теорії Арістотеля.

АРІСТОТЕЛЬ? АЛЕ Ж ЦЕ СКЛАДНО! СУМНІВАЮСЯ, ЩО МЕНІ ВДАСТЬСЯ...

По-перше, це геть не складно. Ти вже точно користувався(-ла)ся Арістотелевою схемою (тільки не знав(-ла) про це). Адже була ситуація, коли ти про щось розповідав(-ла), а тебе всі слухали затамувавши подих. А по-друге, якщо такої ситуації жодного разу не було — то буде!

👉 Згадай-но своїх однокласників, друзів, учителів, родичів. Хто з них уміє добре розповідати історії? Поміркуй, чим їхні цікаві оповідки схожі? А чим вони відрізняються від сумних та невеселих історій інших людей?

На наших курсах навчався чудовий хлопець на ім'я Денис. Йому було п'ятнадцять років, він був цікавим співрозмовником, але при цьому украй боязким. Устати й розповісти про щось для нього було чимось на кшталт подвигу. Проте ж розповідати треба! І якось Денис наважився. Точніше, допоміг випадок: на лекцію Денис прийшов із забинтованою рукою.

— Що сталося? — Ми не могли не помітити його пов'язки.

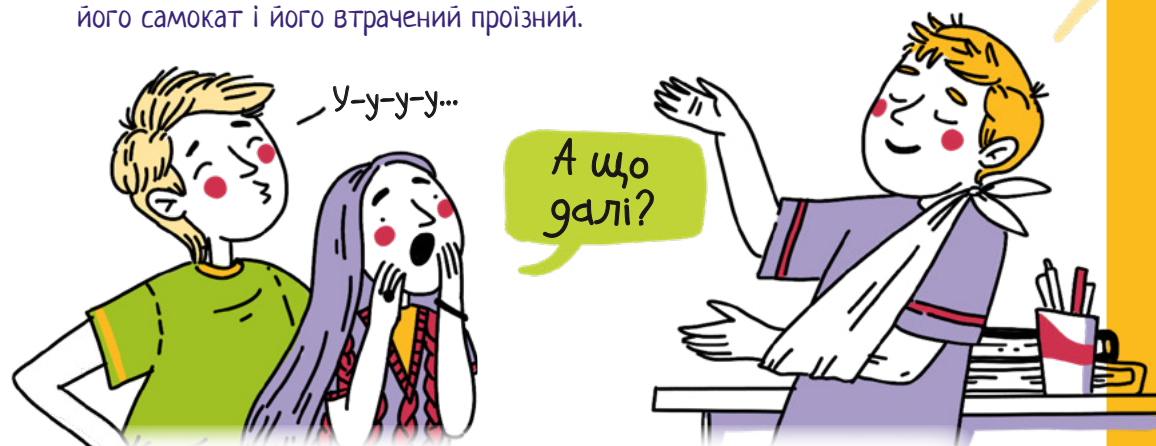
— Я влип в історію, — відповів Денис.

І за півтори хвилини розповів, як їздив на самокаті парком екстремальних розваг, як невдало впав на рампі, як самокат його зламався мало не навпіл — і як він п'ять кілометрів від парку до будинку тягнув самокат на собі, бо «якщо настає чорна смуга — то вона накриває собою все. І губить мій проїзний».

Це його останнє речення мало ефект вибуху. Ми всі реготали, та водночас неабияк співчували Денисові. Потім він зізнавався, що, йдучи на курси, сказав собі: якщо вже сталося з ним таке, то він просто мусить пересилити свою нерішучість і розповісти історію так, щоб задовольнити навіть себе. Й усю дорогу репетирував свій виступ.

— Складно було почати, — ділився враженнями Денис, — а під кінець навіть виник кураж. Можна, я й до наступної лекції підготую оповідь?

👍 Як гадаєш, чому всіх так зацікавила Денисова історія? Адже це був його самокат і його втрачений проїзний.

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)

Певно, ти здогадав(-ла)ся: нас цікавлять чужі історії, бо вони насправді про нас. У кожного колись ламався самокат. Або велосипед. Або ставалося іще щось непередбачуване, що руйнувало всі наші плани.

Про славу історію часом кажуть, що вона імпонує або відгукується в серці. Саме так, слава історія і має відгукуватися.

Будь-яку оповідку можна назвати вдалою, якщо слухач говорить наприкінці: «Ой, а зі мною теж таке було!» На додачу будь-яка добряча оповідка примушує слухачів думати і переживати шквал емоцій.

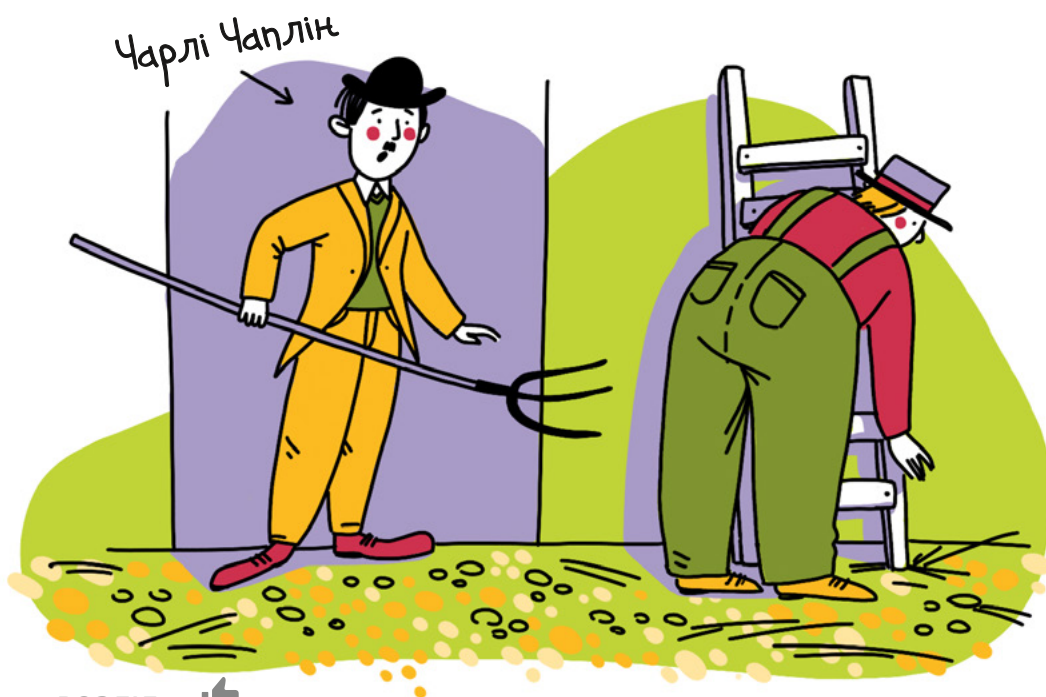
[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)

ТО ЯК ЩОДО АРИСТОТЕЛЯ? ЯКУ СХЕМУ ВІН ПРОПОНУВАВ?

Схема його описана досить-таки складно, та ми коротко переповімо тобі її ази. Так от, у будь-якій оповіді є герой. І під час сюжету з ним завжди щось стається, причому стається несподівано. Лихе, славне, веселе, трагічне — будь-що. Головне, щоб неждано-негадано. При цьому навіть слова не потрібні!

Загугли «фільми з Чарлі Чапліном». Цей геніальний актор і режисер знімав своє кіно у 20–30-ті роки ХХ століття, коли фільми йшли без звуку. Глядачі бачили тільки чорно-біле зображення й чули музику — в кінотеатрі її грав на піаніно спеціально найнятий музикант.

Але навіть історії без слів так подобалися глядачам, що вони виходили з кінотеатру заплакані. Вони нескінченно співпереживали героям Чарлі Чапліна, смішним і недолугим. Герої завше потрапляли в халепи, за ними ганялися лиходії. Глядачі так сильно непокоїлись і страждали, що байдужих серед них не було.

Крім героя, у будь-якій історії є конфлікт. Геть не обов'язково, щоб хтось із кимось сперечався чи бився. Наприклад, у Денисовій оповідці конфлікт полягав між його бажанням чудово поїздити на самокаті і, власне, самокатом, розбитим об рампу. Та ще й рука постраждала. Як герой виплутався із цього конфлікту? Нас усіх це цікавить!

І будь-яка історія має кульмінацію й фінал. Іноді вони можуть збігатися (наприклад, в анекдотах кульмінація й фінал — це те саме), та частіше кульмінація виникає майже перед фіналом.

Якби можна було виміряти інтенсивність усіх емоцій, які відчувають люди, коли слухають історії, то найсильніші емоції були б якраз на кульмінації. А фінал — це як видих після неї.

Якщо все це має місце — то історія вдалася. І байдуже, чи трагічна вона, чи комічна, чи романтична.

ТОБТО ДОЛАДНІ ІСТОРІЇ МОЖУТЬ БУТИ РІЗНИМИ?

Певно, ти знаєш про те, що таке жанр. Жанри справді бувають украй різними. Перевірмо, до якого з них тяжієш ти.

👉 Уяви ситуацію: якось улітку двоє дівчаток-подружок приїхало на дачу й пішло гуляти... Що з ними сталося далі?

Буде ліпше, якщо до цього завдання ти залучиш друзів. Запропонуй, наприклад, трьом своїм приятелям (чи подружкам) вигадати продовження оповідки. А за чверть години порівняйте свої результати.

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)

Ви здивуєтеся тому, які різні будуть ваші історії. Хтось вигадас романтичну розповідь про те, як дівчатка зустріли класних хлопців і раптом ні сіло ні впало виник любовний багатокутник (якщо двоє хлопців закохалося в одну дівчинку чи двоє дівчаток — в одного хлопця). Хтось — оповідання-трилер про те, як подружки заблукали в лісі і три дні їли ягоди, пили росу, та не втратили самовладання й вибралися з лісу. А хтось вигадас веселу історію про те, як дівчатка вирішили скупатися, довго плавали в річці й випадково вийшли на берег на сусідньому пляжі. І не змогли знайти своїх речей! Довго шукали, боялися того, що додому доведеться йти в купальниках і босоніж, питали всіх засмагальників: «Ви не бачили тут жовтого рушника?» І тільки надвечір зрозуміли, що їхній пляж — ось тут поруч, за кущами.

До речі, розповідь про пляж цілком реальна! Хтось вигадав трагедію, хтось — ліричну замальовку, хтось — детектив... Чом би й ні? Є майстри, які можуть чудово вигадувати й розповідати в різних жанрах. Але більшість людей тяжіє до якогось одного.

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)

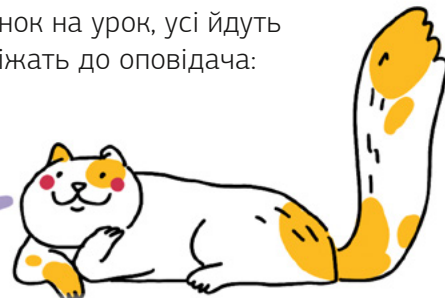
Хтось чудово почувається у веселих історіях. Інші збирають навколо себе юрбу шанувальників, коли починають розповідати страшилки. Решта дівчат (частіше це все-таки дівчата) просять: «А розкажи-но ще історію...» — і всі розуміють, що це буде романтика.

Однак набагато приємніше відчувати, що тобі підвладні всі жанри. Таких оповідачів люблять, до них дослухаються. І якщо ці люди в компанії кажуть: «А було ще якое і таке...» — всі замовкають. Адже знають: зараз почнеться історія! І прогавити її несила.

І навіть якщо історію урвав, наприклад, дзвінок на урок, усі йдуть до своїх класів, але під час перерви знову біжать до оповідача: «То що там далі було? Розкажи кінцівку!»

Псино, оповідач із тебе — як із мене тигр...

👉 Ти можеш перевірити свою майстерність оповідача. Почни якусь розповідь, а потім зупинися на найцікавішому. Якщо слухачі смиктимуть тебе: «А що там далі?» — то ти справді вмєєш це робити. Якщо ніхто навіть не згадає про твою оповідку, то... ти станеш чудовим оповідачем після того, як прочитаєш цю книжку.

Попереджаємо, ця перевірка може боляче вразити твоє самолюбство. Та повір, ліпше одразу зрозуміти, що ти поки що не геніальний оповідач, аніж жити й запевняти себе «Я майстер історій!» й не знати, що люди міркують: «Коли ж він нарешті закінчить?!»

→ ГРА «Перевір себе!» ←

УПС. З'ЯСУВАЛОСЯ, ЩО Я НЕ ВМІЮ РОЗПОВІДАТИ ІСТОРІЇ. ОТ ЛИХО

Не переймайся. Будь-яка людина може навчитися розповідати. Славна оповідка, як і будівництво гарного будинку, потребує двох речей. Перша — це якісні матеріали. Для історії матеріал — це правильно дібрані слова. Друга — це якісна конструкція. Для історії конструкція — це її сюжет.

Як вибудувати сюжет і дібрати слова — все це ти прочитаєш у нашій книжці. Й обов'язково застосуєш на практиці. Адже «знати» — це дуже мало. Важливо «вміти». А «вміти» виникає тільки по тому, як спробуєш сам(-а). І що частіше ти практикуватимешся, то швидше настане мить, коли тебе попросять: «А пам'ятаєш, ти розповідав(-ла) історію? Розкажи ще раз!» Це найвищий пілотаж і найліпший комплімент для оповідача.

Коли когось просять розповісти ще раз те, що вже чули, — це означає, що оповідач — справжній талант. Адже ці люди вже знають, що відбудеться, проте насолоджуються самою розповіддю, тим, як одна подія переходить в іншу, як виникають несподівані колізії й перипетії, як герой долає непереборні обставини. І слухачі нетерпляче чекають на кульмінацію, щоб іще раз відчути ту гаму почуттів, що нахлинула на них уперше.

Ми віримо: тобі це теж вдасться. Ми багато разів провадили тренінги для підлітків і молоді й бачили: молодь, яка шалено соромилася вимовити і слово, раптом починала розповідати приголомшливі історії.

Яка оповідь!

Розкажи ще!

Ще, ще!
Хочу більше історій!

Більше оповідок

Ти заслужив!

Гав!

ЗРОБИ САМОСТІЙНО!

Згадай, яку цікаву розповідь ти чув(-ла) або бачив(-ла) нещодавно? Історію у фільмі, у книжці, у відеоблозі — будь-яку. Перекажи її своїм друзям — так, щоб і їх вона зацікавила так само, як тебе.

УСЕ РОЗУМІЮ, А ЩО Ж РОБИТИ?

НЕ МОЖНА

Розповідати довго-довго
(навіть якщо переповідаєш
двогодинний фільм)

Нічого не повідомити
слухачам про головного ге-
роя — який він, чого хоче,
який має вигляд

На самому початку розпо-
вісти, чим усе закінчиться

КЕПСЬКО

МОЖНА

Укласти довгу розповідь в одну-
дві хвилини (при цьому взявши
з неї тільки суть)

На початку розповіді коротко пре-
зентувати головного героя, щоби
слухачі могли його собі уявити

Тримати інтригу й не «підказува-
ти» слухачам, який буде фінал

РОБИ ТАК!!!

Псино! Рядку!
Ти мені будеш
допомагати?!

Відчепися,
кофе!
Я кісточку їм!

Гризь...
Гризь

НАПРИКЛАД, ОСЬ ТАК

Оля, шістнадцятирічна учасниця наших тренінгів, мріяла вступити до медичного вишу й обожнювала дивитися серіал «Доктор Хаус». Дія серіалу відбувається в лікарні, в кожній серії головний герой — мізантроп і геніальний лікар — розгадує загадку складного захворювання, рятуючи пацієнтів часом останньої миті. Фактично це медичний детектив, від якого справді важко відірватися.

Олина мама була налаштована проти серіалу, казала, що доньці треба більше часу витрачати на навчання, а не на кіно. Й тоді Оля стала переповідати мамі сюжет кожної нової серії. Вона казала: «Мамо, я тут таку історію цікаву почула...» — а далі був переказ чергової серії. Лише після фіналу Оля зізнавалася: сюжет узятий із її улюбленого серіалу.

Після третьої оповідки мама здалася й стала дивитися серіал разом із донькою.

А тепер
таки вовчак?!

Ні, мамо,
не він.
Симптоми
чітко
вказують
на...

РОЗДІЛ 2

ДЕСЯТЬ ІНСТРУМЕНТІВ УПРАВНОГО ОПОВІДАЧА

ПРО ЩО ЦЕЙ РОЗДІЛ?

Мабуть, це найважливіший розділ у книжці. У ньому ми розповімо про всі інструменти, які застосовує оповідач, щоб його історію слухали із роззявленим ротом і просили: «А ще! Ще розкажи!» Фактично, ти можеш прочитати тільки його — й уже багато чого зрозумієш.

Але якщо прочитаєш усю книжку, то не тільки дізнаєшся, у чому полягає секрет успіху найліпших авторів історій, а й утямиш, як ці секрети використовувати на практиці. Причому саме тобі використовувати, а не абстрактному «успішному оповідачеві».

Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»

ІНСТРУМЕНТ 1. ВИРАЗНЕ МОВЛЕННЯ

Як не дивно (хоча що ж тут дивного?), все починається з голосу. Якщо ти звик(-ла) розмовляти тихо й не збираєшся напружувати свої зв'язки, то люди тебе просто не почують. Точніше, вони почують: ти про щось розповідаєш, але їм доведеться напружувати слух, щоби зрозуміти твої слова. Чи робитимуть вони це?

Якби ти був(-ла) єдиним(-ою) оповідачем(-кою) на світі — так, вони постаралися б! Але, оскільки, крім тебе, існує ще сила-силенна людей, готових розповідати, слухачі просто перейдуть до іншого оратора.

Якось чотирнадцятирічний Артем, учасник наших курсів, сказав: «У звичайному житті я розмовляю нормально, та, щойно починаю про щось розповідати й помічаю, що всі на мене дивляться, зразу починаю розмовляти тихо, бо надміру хвилююся. Що робити?»

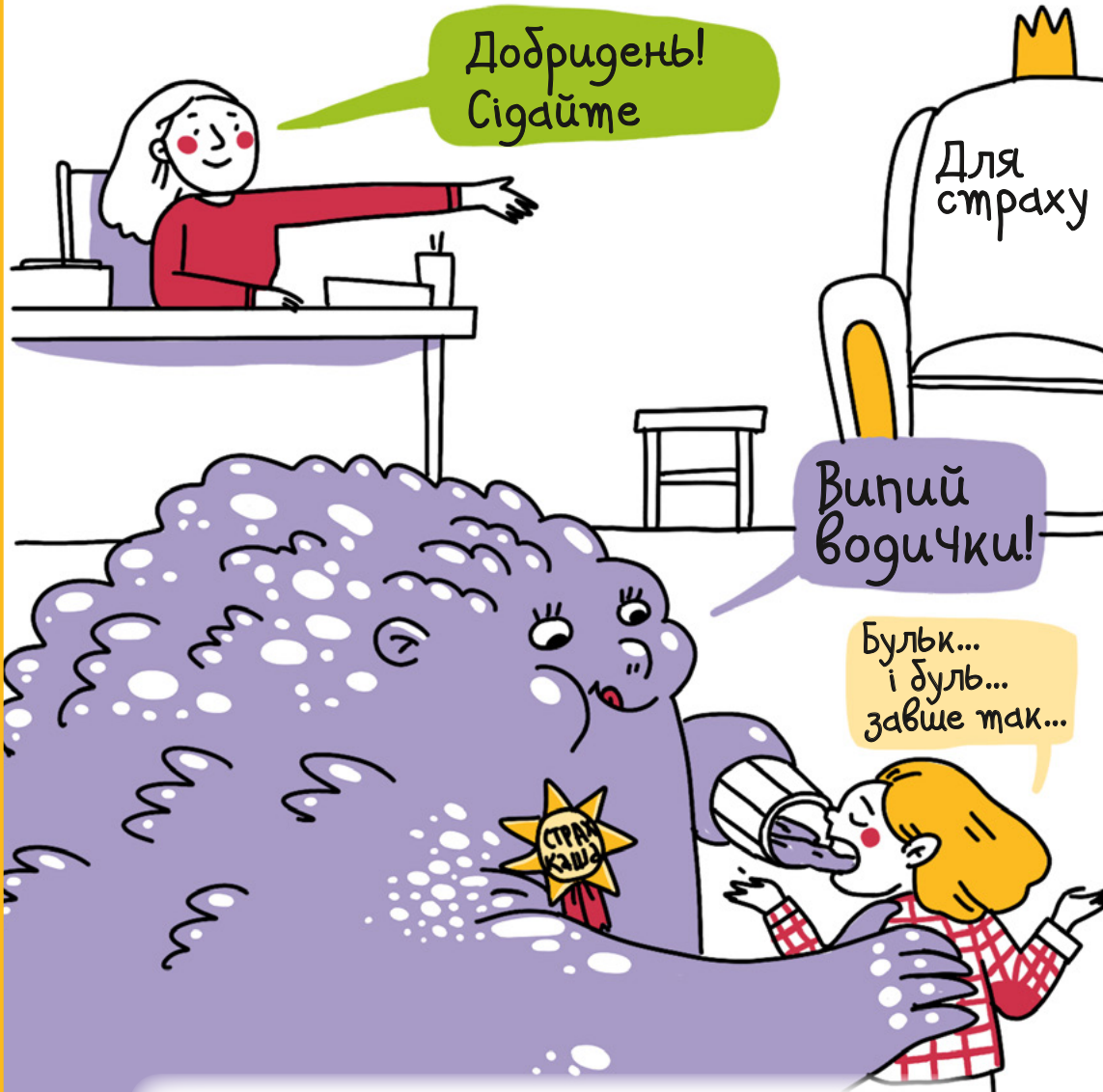
Ми розповіли Артему, як із цим упоратися (в подальших розділах розповімо й тобі), та знай: якщо соромишся, ти не самотній(-я). Статистика каже, що до сімдесяти відсотків людей боїться чи боялося виступати публічно. Проте більшість із них змогла подолати цей острах.

Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»

А бувають інші проблеми. Безперечно, ти знаєш таких людей: вони начебто й про корисні речі кажуть, але в їхньому роті така каша замішується зі звуків, які наскакують один на одного, що половини слів неможливо зрозуміти. Або ніби й каші немає, а голос жахливо писклявий.

Ліпше не миритися із цими вадами, а виправляти їх. Умілі логопеди й майстри з техніки мовлення допоможуть тобі поліпшити дикцію й поставити голос. І ти не раз (і навіть не тисячу разів) подякуєш їм.

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)

👉 А як зрозуміти, чи гарний ти маєш голос?

Запиши себе на диктофон, а потім увімкни й послухай. Твій справжній голос — той, що ти чуєш у диктофоні. Коли ми розмовляємо, то чуємо себе не так, як люди навколо. Тому поставити правильний «діагноз» допоможе прилад.

Спочатку твій голос тобі не сподобається — просто тому, що він відрізнятиметься від того, що ти звик(-ла) чути. Проте вслухайся в нього й намагайся зрозуміти, що в цьому голосі гарне, а що потрібно змінити.

Навіть досвідчені диктори телебачення й радіо перед ефіром завжди роблять артикуляційну гімнастику: вимовляють спеціальні прислів'я і приказки, позіхають (це чудова вправа для мовної розминки), гримасують, складають губи рурочкою й водять ними у цьому стані ліворуч-праворуч.

МОНОЛІТ BIZZ
ВАШ КЛЮЧ ДО УСПІХУ

👍 29

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт Bizz»](#)